

Это было 60 лет назад

В пятницу 21.04.23 мы собрались в зале Объединения выходцев из Латвии и Эстонии в Шфаим, чтобы отметить 60-летие начала работ евреев Риги по обустройству места убийства в Румбуле.

Это была очень интересная встреча, в которой приняли участие члены Объединения и их семьи со всей страны. Особенно впечатляющим было присутствие представителей разных поколений – от активистов, работавших в Румбуле подростками, до их потомков – внуков и даже правнуков.

Утро было очень волнующим, и чувствовалось, что в его подготовку было вложено немало планирования и тяжелой работы. Были представлены оригинальные материалы, фотографии и интервью с некоторыми активистами. Надеемся, что в дальнейшем фильм режиссера Бориса Мафцира «Новое счастье, Новое время», фрагменты которого мы видели на этой встрече, будет показан полностью.

Выступавшие поделились с аудиторией своими воспоминаниями, что позволило нам, представителям молодого поколения, прочувствовать происходившее, как если бы мы действительно были там. Арье Михаэли рассказал о своей матери Фриде Михельсон, одной из двух женщин, выживших в Румбуле. Инна Вольф с исключительной прямотой поделилась своими воспо-

כך זה היה לפני 60 שנה

בבוקר יום שישי 21.4.23 התכנסנו באולם בית החינוך המשותף חוף השרון (שפיים), לציון 60 שנים להתגייסות הקהילה בריגה, לטובת שיקום אתר הרצח ברומבולה.

היה זה כנס מרגש מאוד, אליו הגיעו מכל קצווי הארץ חברי הקהילה ובני משפחותיהם. נוכחות המרשימה של נציגי דורות שונים בקהילת יוצאי לטביה מהפעילים שהיו בלטביה בזמן אמת ועד צאצאיהם – נכדים ואפילו נינים.

הבוקר היה מרגש מאוד וניכר שהושקעה חשיבה רבה ועבודה מאומצת בהכנתו. הוצגו חומרים מקוריים, תמונות וראיונות עם חלק מהמעורבים בפעילות. יש לקוות שנזכה גם להקרנה של סרטו המלא של הקולנוען בוריס מפציר, "זמן חדש מזל חדש", שחלקים ממנו הוקרנו בכנס.

הדוברים חלקו עם הקהל את זיכרונותיהם, כל אחד על פי נקודת מבטו האישית ואפשרו לנו, בני הדור הצעיר "שלא ידעו את יוסף", לחוות את הדברים כאילו היינו שם ממש. אריה מיכאלי (מיכ-לסון) סיפר על אימו פרידה מיכלסון, שהיא אחת משתי נשים שניצלו מהתופת ברומבולה, על התמודדותה ועל הגלגולים בהעלאת זיכרונותיה על הכתב (הניצולה השנייה היא אלה מדליה). אינה וולף חשפה בפנינו בכנות סוחפת את זיכרונותיה מהפעילות לשיקום האתר ברומבולה, מנקודת מבטה כילדה ונערה צעירה. אליק היימן סיפר על נסיבות העמדת אנדרטת האבן הראשונה באתר, ויעקב גורדין סיפר על העצרת שהתקיימה ברומבולה בשנת 1975 והמפגש שלו על חוקרי הק.ג.ב.

בנימה אישית, כבת למשפחה שחוגגת למעלה מ-50 שנים בישראל

Окончание на стр. 2 'סיום בעמ' 2

ГОДОВОЕ СОБРАНИЕ ОБЪЕДИНЕНИЯ

состоится в зале Объединения
в учебном комплексе **Шфаим**

Пятница, **30 июня 2023 г. в 10:00**

- Отчет правления о работе в 2022 г.
- Фильм Б. Мафцира о возрождении еврейской жизни в Латвии (1990).
- Выборы Совета и ревизионной комиссии.
- Прения.

יש לכתוב ב-WAZE בית החינוך המשותף חוף השרון

האסיפה השנתית של האיגוד

תתקיים באולם האיגוד

במרכז חינוכי שפיים

יום שישי, 30 ביוני 2023 בשעה 10:00

- דו"ח ההנהלה על הפעילות ב-2022.
- סרט של בוריס מפציר על התחדשות חיים יהודיים בלטביה (1990).
- בחירת המועצה הארצית וועדת ביקורת.
- במה חופשית.

Окончание со стр. 1 'סיום מעמ'

минаниями о работе по установке памятных знаков в Румбуле, с точки зрения молодой тогда девушки. Элик Гейман рассказал об обстоятельствах установки на этом месте первого каменного памятника и надписи на идиш на нём, а Яаков Гордин рассказал о митинге, который прошел в Румбуле в 1975 году, и о последовавшем допросе в КГБ.

Отмечу как член семьи, которая празднует более 50 лет в Израиле, и как человек, чья бабушка и все члены ее семьи были убиты в Румбуле, я была рада, что эта встреча продемонстрировала связь между прошлым, настоящим и будущим: между сохранением памяти о Холокосте, сионистским пробуждением тех, кто был детьми в дни войны или родился после нее, и постоянным сохранением памяти у молодого поколения. В том

Как инициатор и организатор трогательной встречи, на которой рассказали о событиях, происходивших 60 лет назад, хочу поблагодарить наших волонтеров, благодаря усилиям которых встреча прошла столь успешно!

Спасибо Бэлле Цейтлин за материалы из архива Буби, Дову Двиру – за подготовку слайдов и других видеоматериалов; Жене Вейсман за переданное стихотворение Нахума Клейнштейна; Моне Абельсону и Зеэву Коцину – за фотографии тех лет.

Спасибо Борису Мафциру – за отрывки из фильма. Спасибо Инне Вольф, Элику Гейману, Арье Михаэли, Симе Таубин – за рассказы на встрече. И, разумеется, Иехошуа Эльяшвицу – за советы по программе встречи и роль ведущего.

Всё это, чтобы помнить и передать молодому поколению.

Авива Валк (Готлиб)

וכמי שסבתה וכל בני משפחתה נרצחו ברומבולה, שמחתי שהכנס המחיש את הקשר בין העבר להווה והעתיד: בין שימור זיכרון השואה, ההתעוררות הציונית של מי שהיו ילדים במלחמה או נולדו אחריה והמשך שימור הזיכרון בקרב בני הדור הצעיר, במסעות שור-שים שהאיגוד מארגן. במובנים רבים, אני סבורה כי הכנס בנושא זה-מבולה השלים את הכנס החגיגי שבו ציינו 50 שנות עליה לישראל.

דגית ווייסמן, הוד השרון

числе, в поездках «Корни и Память», которые организует Объединение. В определённом смысле я считаю, что встреча 21 апреля дополнила праздничное мероприятие, на котором мы отмечали 50-летие алии в Израиль.

Дагит Вейсман, Ход ха-Шарон

כיוזמת ומארגנת המפגש המרגש, שהחזיר אותנו 60 שנה אחורה, ברצוני להודות לאנשים שתרמו להצלחתו - מתנדבי האיגוד המוכנים להתייחס לכל משימה. ועל כך -תודה לכולם.

בלבלה צייטלין – על מסירת התמונות וחומר רב מעיזבונו של בעלה בובי. לדב דביר – על הכנת המצגת וחומר ויזואלי.

לדנייה ווייסמן שאיתרה את השיר של נחום קליינשטיין, לאינה וולף, אָליק היימן, אריה מיכאלי וסימה טאובין על הסיפורים ששמענו; תודה ליהושע אלישיב על הנחית האירוע, ויעוץ בהכנתו; לבוריס מפ-ציר על מסירת קטעים מסרט; למוניה אבלסון וזאב קוצין על העברת תמונות היסטוריות מאותם הימים.

אנחנו כאן, זוכרים ומעבירים לדורות הצעירים את המורשת.

אביבה ולק

**РУМБУЛА ПАМЯТИ И СЛЕЗ,
ПЕЧАЛИ И УТРАТЫ**

А также вдохновения, энтузиазма и надежды

Историческое мероприятие в Румбуле, начавшееся 60 лет назад, должно быть увековечено. Ведь оно имело еще одно огромное значение, помимо увековечения Памяти – укрепление еврейской идентичности. Оглядываясь назад, можно сказать, что этот аспект был не менее важным, чем память жертв Рижского гетто.

В моих глазах ребенка, почти подростка, выросшего в активной сионистской атмосфере, работы в Румбуле в те дни символизировали общую судьбу, принадлежность

**רומבולה של זיכרון
ושל דמעות של עצב ואובדן**

וגם של השראה, של התלהבות ותקווה

אינה וולף / Inna Wolf

המפעל המרגש ברומבולה נועד להנצחה. בעקיפין הייתה לו משמעות אדירה נוספת – חיזוק הזהות היהודית. במבט לאחור זה היה מפעל חינוכי לא פחות ממפעל הנצחה לנרצחי ריגה.

בעיניי כילדה, כמעט נערה, שגדלה באווירה ציונית פעילה, העבודות ברומבולי באותם הימים סימלו שותפות גורל,

שייכות למשהו גדול, אקטיביזם יהודי, התרסה כנגד הממסד ובעיקר תחושת משמעות.

השירים שכתבנו באותם הימים, אומנם ילדותיים ונאיביים, ביטאו את האווירה הפסימית של התקופה.

ימי ראשון, אתי חפירה ומגרפות בידים, עולים לאוטובוס מס' 30 בדרכינו לרומבולי. וכבר שם, על הספסלים האחוריים, פצחנו בשירה, בידיש ובעברית – "...אם אין אני לי מי לי וכשלעצמי אני מה אני, ואם לא עכשיו אי מתי, אי מתי...". עבדנו עם המבוגרים, היינו חלק מהעצב וגם חלק מהתרוממות הרוח ומהגאווה על השתייכות למפעל זה. זוכרת את העצמות המפוזרות ביער, זוכרת את הנרות שהודלקו ואת התפילות שנשמעו. זוכרת את השקט

הנוער היהודי אחרי סידור קברים ברומבולה, 1965

Молодёжь после уборки могил в Румбуле, 1965

קלמה-טו בוּלשומו: עברי-סקי אקטיוויזם, נעווינו-ונו יסעבלישנטו ו, ערעדו וסעו, עווסטו סמוסל. סתחי, קוטורי מי עיסלי ו תו דני, קוטרי ו עו-דעטסי נאי-ונו, עירעכלי עססימיסטיעסוקו אטמוספירו ערעני.

עו ווסקרוסעניעם ס לופא-טמי ו גרעכלי ו רוקי מי סאדילי סו אוטו-בוס № 30 עו דורעו ו רומבולו. ו תם, נא זאדניק סקאמכע, מי עילי נא ידישע ו יוריטע: «...עסלי נע י, טו קטו זע!? ו עסלי י לישע דלע סעכע, ו עימ מויע סווע? ו עסלי נע סעי-

יהושע אלישיב מנחה את המפגש. בצילום משנת 1964 – הוא שני משמאל
Иехошуа Эльяшив ведёт встречу. На снимке 1964 г. – второй слева

חלוצי עעבודות להנצחת אתר הרצח ברומבולה-משמאל לימין: אסיר ציון, בובי(שמואל) צייטלין, האדריכל יצחק רכלין ו"הגנן" קלמן פרייזוס

Основные организаторы работ и Памятника в Румбуле. Слева направо: Узник Сиона Буби (Шмуэль) Цейтлин, архитектор Ицхак Рахлин, "садовник" Калман Фрейзус

סעסיבנו שוהופר מדי פעם ע"י הרכבות שעברו ליד האתר. וזוכרת את הדילמה הכואבת והכל כך אופיינית ליהודי הגולה – באיזו מידה לפעול בהתאם למדיניות ולהוראות השלטון או להפר אותם, לזכר הקורבנות של העם שלנו ולחלק מהמשתתפים לזכר בני משפחתם שנטבחו שם.

שתי גישות אפיינו את הפעילות ברומבולי. האחת גרסה שיש לפעול בהתאם להוראות הממשל שנתר היתר להנצחה במקום – שום אזכור לעובדה שעשרות אלפי הנרצחים ברומבולי היו בני עמינו היהודים, הם היו "קורבנות הנאציזם", לא יהודים. הגישה האחרת גרסה שאין להיענות לדרישה זו וההנצחה צריכה להיות של היהודים לזכרם של היהודים. המחזיקים בגישה זו, השנייה, ביניהם מריק בלום (מרדכי לפיד), ברוך סלובין, אפרים פימה צל, יורה קוגן ואחרים התקינו מגן דוד ענק מחוטי טייל על הגבעה הנצפת מחלונות הרכבות החול-פות בקרבת המקום לריגה וממנה. בעיני התומכים בגישה הראשונה, לפיה יש לפעול על פי ההיתר שניתן ע"י השלטונות, זו הייתה התרסה

סיום בעמ' 4 סוף

Окончание со стр. 3 'סיום מענה'

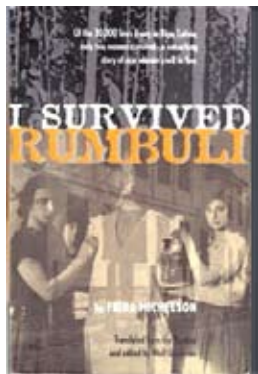
час, то когда же...» Мы работали вместе со взрослыми, нам были понятны и их печаль, и их восторг и гордость за принадлежность к этому начинанию. Я помню кости, разбросанные по лесу, помню зажженные свечи и услышанные молитвы. Помню тишину вокруг нас, которую изредка нарушали поезда, проходящие мимо места, где мы работали.

Я помню также и столь характерную для евреев диаспоры болезненную дилемму: в какой мере мы должны действовать в соответствии с политикой и инструкциями властей (и подходом некоторых

אליהו היימן מספר על הכיתוב ביידיש ע"ג האנדרטה

Элик Гейман рассказывает историю надписи на памятнике

אריה מיכאלי – על סיפורה של אימו פרידה, אשר שרדה את הטבח ברומבולה

Арье Михаэли о книге своей матери Фриды, выжившей после расстрела в Румбуле

земляков) или нарушать их в память о жертвах сыноуей нашего народа, в т. ч. членах их семей, убитых там.

Два подхода характеризовали деятельность в Румбуле. Одна версия, что надо действовать в соответствии с указаниями правительства, давшего разрешение на церемонию – без какого-либо упоминания о том, что десятки тысяч убитых в Румбуле были сыновьями еврейского народа! Они якобы были «жертвами нацизма», а не евреями. Другой подход – что это требование не следует выполнять и увековечивание должно быть еврейским, в память о евреях. Среди сторонников этого, второго подхода, были Марик Блюм (Мордехай Лапид), Барух и Леа (Лида) Словины, Эфраим (Фима) Цал, Юра Коган и другие. Они установили огромную Звезду Давида из колючей проволоки так, чтобы она была видна из окон проходящих мимо поездов. В глазах сторонников подхода, согласно которому нужно действовать с разрешения властей, это был ненужный вызов, ставивший

מיותרת המסכנת את כל מפעל ההנצחה. בעיני המחזיקים בגישה השנייה, זו זו ההנצחה האמיתית, זו המהות של המפעל כולו.

מחלוקת קשה וסמלית זו, שכל כך מאפיינת דילמות בפניהן עמדות דורות של יהודי הגולה, גרמה כמעט לקרע בין הפעילים. לבסוף, מגן

דוד הוקם מחדש ועל גבי הגל-

עד נחרט הכיתוב ביידיש – רמז

בלתי מעורער לשייכות הטרג-

דיה לעם היהודי. ואנחנו הצעו-

רים, עם הלוחמנות ורוח הקרב

האופיינית לגילנו, הבטנו במת-

רחש בהערצה ובגאווה.

בדרךנו חזרה הביתה, באוטובוס

שוב התמקמנו בספסלים

האחוריים ושוב שרנו את מה

שידענו לשיר – "הבאנו שלום

עליכם" נשמע לנו כשיר ניצ-

חון על ההתבוללות המאיימת

עלינו.

הפעילות המשותפת והמשמעותית בכל זאת תרמה במידה מסוימת

לשינוי האווירה הפסימית.

אינה וולף, מושב סלעית

под угрозу всю деятельность в Румбуле, **настоящее** уве-

ковечение, в котором была суть всего начинания.

Этот сложный и символический спор, который так харак-

терен для дилемм, с которыми сталкиваются поколения

евреев в диаспоре, едва не привёл к расколу между

активистами. В конечном счёте, Маген-Давид был уста-

новлен, а на памятнике, после упорной борьбы, была

высечена надпись на идиш – бесспорное свидетельство

Окончание на стр. 5

НАШИ ТАЛАНТЫ

המוכשרים שבינינו

Как человек, выросший со знанием того, что у меня «две левые руки», могу сказать, что все это, все фигурки и дизайн – у меня в голове. Если я могу, то могут все. Это всего лишь техника, и ей можно научиться. К тому же – это доставляет удовольствие.

בתור אחת שגדלה בידיעה שיש לי "צבוי לינקע הענט" (שתי ידיים שמאליות), אני יכולה להגיד שכל זה – הדמויות והעיצוב – הן אצלי בראש. אם אני יכולה, אזי כולם יכולים. זה עניין של טכניקה בלבד ואת זה לומדים. חוץ מזה – זה כיף.

Тамар Гринман, Кирьят Оно תמר גרינמן, קריית אנו

ство того, что речь идёт о трагедии евреев! А мы, молодые, с присущими нашему возрасту воинственностью и боевым духом, с восхищением и гордостью смотрели на происходящее.

На обратном пути в Ригу, в автобусе, мы вновь устраивались на задних сиденьях и опять пели то, что знали

тогда: «Хевену Шалом Алейхем!»! Это звучало для нас песней победы над грозящей нам ассимиляцией. Совместная и значительная деятельность в значительной мере способствовала изменению царившей тогда пессимистической атмосферы.

Инна Вольф (Копман), мошав Слаит

IN MEMORIAM

ИСТОРИЯ РИЖСКОЙ СЕМЬИ

**В память о докторе Елене Эйдельман
(Рига, 1955 – Тель Авив, 2022)**

Елена Эйдельман, урожденная Фридман, скончалась в ноябре прошлого года, в возрасте 67 лет. Рассказ о ней и ее семье – это одна из типичных историй рижских евреев последних поколений.

Ее отец, который в студенческие годы был членом сионистского братства «Хасмонея», успел покинуть Ригу на одном из последних поездов за несколько дней до вступления немецких войск и позже служил в Латвийской дивизии. Вся его семья – отец, мать и сестра были убиты во время нацистской оккупации.

Мать Лены тоже успела эвакуироваться из Риги со своей семьей. Ее брат погиб в конце войны в «Курляндском котле».

На послевоенном пепелище Лениным родителям удалось создать семью, родить сына и дочь Лену, которая уже в 16 лет поступила в Рижский мединститут, закончила его с отличием и работала в Первой городской больнице до отъезда в Израиль в 1987 году.

Лена была уверена, что Израиль – это сплошная пустыня. Она с восторгом принимала все то, что Израиль дает людям, настроенным положительно, оптимистам, любящим людей и всегда готовым всем помочь – такой она была. Работала в Иерусалимской больнице «Шаарей Цедек» (в основном, в приемном покое), потом в поликлинике в Тель-Авиве; с полной самоотдачей и глубоким чувством долга перед пострадавшими в бесконечном потоке терактов в 90-х в Иерусалиме и позже перед теми, которых она лечила в поликлинике и о которых она заботилась днем и ночью, и часто звонила им домой поздно вечером, чтобы скорректировать лечение после получения результатов анализов.

Лена умела осуществлять свою мечту: поездки по миру или, например, прыжок с парашютом в 60-ти летнем возрасте.

Пусть эта история типичной рижской семьи останется памятью для Лениных детей и внуков, для многочисленных друзей и всех, кому она помогала в этой жизни.

Д-р Леонид Эйдельман, Тель-Авив

סיפורה של משפחה ריגאית

**זכרה של ד"ר ילנה אידלמן
(ריגה, 1955 – תל אביב, 2022)**

סיפורה של ילנה אידלמן, פעילת האיגוד, שהלכה לעולמה בנובמבר האחרון בגיל 67, הוא סיפורה של יהדות ריגה בדור שאחרי המלחמה.

היא נולדה בריגה במחצית שנות החמישים, לאב שכל משפחתו הקרובה נספתה בריגה, והוא עצמו נמלט מהעיר על סיפונה של אחת הרכבות האחרונות ש-צאו את ריגה לפני כניסת הצבא הגרמני, ולאם ששכלה את אחיה בשורות הצבא האדום, באחד הימים האחרונים למלחמה. הוריה אמנם שרדו, אך הטראומה של מלחמת העולם השנייה היתה נוכחת בביתם לאורך כל שנות ילדותה.

ילנה היתה נערה מבריקה, שק-פצה כיתה בבית הספר היסודי,

והחלה את לימודיה בבית הספר לרפואה של ריגה כבר בגיל 16. את לימודיה סיימה בהצטיינות, ועבדה כרופאה במחלקה הפנימית בבית החולים העירוני מס' 1. על אף שבנתה את חייה בריגה, היא ובעלה, ליאוניד, לא חדלו מלשאוף לעלות ארצה. עם עלייתו לשלטון של מיכאיל גורבצ'וב, שבעקבותיה נפתחו מחדש שערי העלייה, הם מיהרו להגיש בקשה לעלות לארץ. תחילה בקשתם סורבה, אך ב-1987, כשנתיים לפני תחילת גל העלייה הגדול, הם עלו לישראל עם ילדיהם. ילנה ידעה על ישראל מעט מאוד, היתה משוכנעת כי מדובר במדינה מדברית ושכוחת אל, בהשוואה לריגה המפוארת, והניחה שלא תמצא בה עבודה כרופאה. אבל הציונות שינקה בילדו-תה מאביה, שהיה בצעירותו חבר באגודת סטודנטים ציונית ("חש-מונאים"), והרצון לחיות במדינה חופשית ודמוקרטית, שכנעו אותה שזהו הצעד הנכון עבורה ועבור משפחתה.

היא עבדה כרופאה בחדר המיון בבית החולים שערי צדק, באחת התקופות הקשות ביותר שידעה העיר ירושלים בתולדותיה הארוכות – תקופת הפיגועים של האינתיפאדה השנייה. בשנים הללו, בהם פיגועי ההתאבדות היו עניין כמעט יומיומי בירושלים, היא המשיכה לטפל בחולים במסירות אין קץ. לימים עברה לעבוד כרופאת משפחה בתל אביב. "אני הולכת לישון עם אלפי הפציינטים שאני אחראית עליהם, ואני קמה איתם מדי בוקר, כל הזמן חושבת אם לא פספסתי משהו", נהגה לומר.

היה בה יצר הרפתקנות: יותר מכל אהבה לטייל בעולם, ובגיל 60 הגשימה את חלומה לבצע צניחה חופשית. ילנה הותירה אחריה שני ילדים וחמישה נכדים. "בעבודה ומוחוץ לעבודה היא עשתה מספיק טוב בשביל כמה תקופות חיים של אדם רגיל", ספדו לה ילדיה.

ד"ר לאוניד אידלמן, תל אביב

Отмечаем 105–75–35

4 мая в Таллине состоялась международная конференция, посвященная трем юбилеям: 105-летию провозглашения независимости Эстонской Республики, 75-летию образования Государства Израиль и 35-летию возрождения еврейской общины Эстонии. Среди участников конференции:

премьер-министр Эстонии госпожа Кайя Калас, посол Израиля в Эстонии и Финляндии госпожа Хагит Бен Яков, посол Эстонии в Израиле господин Вайко Калла, члены правительства Эстонии, высокие гости из Финляндии, США и Израиля, высокопоставленные члены местной еврейской общины и многие другие.

Конференция открылась благословением главного раввина Эстонии Эфраима Шмуэля Кота и приветствиями почётных гостей.

Среди тем, обсуждавшихся на конференции:

- Эстония и Израиль – друзья и партнеры. 30 лет дипломатических отношений.
- Восстановление еврейской общины в Эстонии и помощь соседних государств.
- Поддержка Израиля в странах Балтии на протяжении 100 лет.
- Прогрессивные образовательные подходы в еврейской традиции.

ב-4 במאי בטאלין התקיים כנס בינלאומי המוקדש לשלושה אירועים היסטוריים: 105 שנה להכרזת העצמאות של הרפובליקה האסטונית, 75 שנה להקמת מדינת ישראל ו-35 שנה להיווסדה מחדש של הקהילה היהודית של אסטוניה. בין משתתפי הכנס: ראשת ממשלת

אסטוניה גב' קאיה קאלאס, שגרירת ישראל באסטוניה ופינלנד גב' חגית בן יעקב, שגריר אסטוניה בישראל מר וייקו קאלה, שרי ממשלת אסטוניה, אורחים מכובדים מפינלנד, ארה"ב וישראל, בכירים בקהילה היהודית המקומית ואורחים נוספים.

הכנס נפתח מפיו של הרב הראשי של אסטוניה ר' אפרים שמואל קוט ובדבריו הפתיחה של הבכירים.

מהנושאים שנדונו בכנס:

• אסטוניה וישראל – חברים ופרטנרים. 30 שנה של יחסים דיפלומטיים;

• הקמה מחדש של הקהילה היהודית באסטוניה והעזרה מהמדינות השכנות;

• התמיכה בישראל מצד מדינות הבלטיות במהלך 100 שנים
• שיטות החינוך המתקדמות במשורת היהודית

בתמונה: ראשת ממשלת אסטוניה גב' קאיה קאלאס (משמאל) לוחצת יד לשגרירת ישראל גב' חגית בן יעקב, מאחוריהם עומדים הרב ר' שמואל קוט ווי"ר הקהילה היהודית של אסטוניה גב' אלה יעקבסון.

На фото: Премьер-министр Эстонии Кайя Калас (слева) обменивается рукопожатием с послом Израиля Хагит Бен Яков, позади них раввин Шмуэль Кот и председатель еврейской общины Эстонии госпожа Алла Якобсон.

הארכיון ההיסטורי של האיגוד | Исторический архив Объединения

Находится в учебном центре Шфаим
(100 метров к югу от торгового центра, адрес
для навигатора: **בית החינוך המשותף חוף השרון**)

Открыт по воскресеньям и средам с 10:00 до 13:00

Посещение в иные дни следует согласовывать
по телефонам: 053-4532353 или 09-9596532

וגם בדוא"ל: arch.shfayim@gmail.com או archive@lat-est.org.il

לאחרונה מתבצעת בקצב מהיר העלאת חומרי הארכיון לאתר האיגוד.

מומלץ להיכנס לאתר בכתובת: https://lat-est.org.il/historic_archive/ ולצפות במידע המתחדש בכל שבוע

נמצא בשפיים (כ-100 מ' דרומה מהמרכז המסחרי)
יש לשים ב-WAZE **בית החינוך המשותף חוף השרון**
פתוח לקהל בימים א' ו-ד'
בין השעות 10:00 – 13:00
ביקור בימים אחרים יש לתאם
בטל' 053-4532353 או 09-9596532
(ניתן להשאיר הודעה במשיבו)

ПРАВЛЕНИЕ БЛАГОДАРИТ ЧЛЕНОВ
ОБЪЕДИНЕНИЯ ЗА ПОЖЕРТВОВАНИЯ

אנו מודים לחברינו אשר העבירו תרומות
לפעילות האיגוד

Д-р. Леонид Эйдельман
Тель-Авив

5000 шек.

ד"ר לאוניד אידלמן
תל אביב

₪ 5000

לזכר אשתי הרופא **ילנה אידלמן (לבית פרידמן)** 1955, ריגה – 2022, תל אביב (ראו עמ' 6)
В память о жене, враче **Елене Эйдельман (ур. Фридман)** 1955, Рига – 2022, Тель-Авив (см. стр. 6)

Тамар, Таль, Саар и Эран Кауфман

4000 шек.

Памяти бабушки **Зины (урожд. Зелигман)** (1914, Двинск – 1997, Эйн-Гев).
Училась в нач. школе на иврите в Лиепае, откуда в 1936 г. уехала в Палестину и прожила всю жизнь в киббуце Эйн-Гев.

תמר, טל, סער וערן קאופמן

₪ 4000

לזכר סבתי **זינה** (1914, דווינסק – 1997, עין גב) **שטיין לבית זליגמן**. למדה בבית ספר עברי יסודי בליבאו ומשם עלתה ארצה ב-1936 לקיבוץ עין גב בו הייתה חברה עד סוף ימיה.

Памяти деда **Зезва (Вулко) Штейна** (1914, Нарва, Эстония – 1997, Эйн-Гев), члена молод. движения НЕЦАХ, в рамках к-рого приехал в Палестину в 1935 г. в киббуц Эйн-Гев.

ולזכר סבי **זאב שטיין** (1914, נארווה, אסטוניה – 1997, עין גב). חניך תנועת נוער נצ"ח בה עבר הכשרה לעליה ובשנת 1935 הגשים את חלומה והתיישב בקיבוץ עין גב עד מותו.

וכאות הכרה לעזרה שהגיש לי האיגוד ובמיוחד סגן יו"ר אפרים פרידלנד

И в знак благодарности за помощь, оказанную мне в Объединении и в особенности зам. председателя Эфраимом Фридляндом

שימו לב: כתובת דואר חדשה של האיגוד

Обратите внимание на изменение нашего почтового адреса

ת.ד. 11, קיבוץ שפיים 6099000

БЛАГОДАРИМ ВСЕХ, КТО ПЛАТИТ ЧЛЕНСКИЕ ВЗНОСЫ

Чек на 150 шек. просьба присылать по адресу:

(не заказное/רשום) 6099000 קיבוץ שפיים ת.ד. 11, 11, קיבוץ שפיים

Или перевести на счет **1021123** в банке **леуми**,

או להעביר לח-ן 1021123 בבנק לאומי, סניף 806

филиал **806** и сообщить об этом в офис по телефону:

03-6093476

ולהודיע על כך למשרד בטל':

תשלום ב-BIT: לטלפון 054-4598815

אצלנו – בטאון איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל • גיליון מס' 71 • מאי 2023 • סיוון תשפ"ג
דוא"ל: office@lat-est.org.il • עורך ראשי: אלי ולק וalk@012.net.il • עימוד ועריכה גרפית: איליה לוברסקי

יוצא לאור בתמיכת ועידת התביעות